

**[Kaj Hansen.]**

ning af fradragsretten for renter af gæld i ejerboliger, og lejeværdibegrebet skulle afvikles. Denne proces skulle begynde den 1. januar 1976, hvad et hurtigt arbejdende udvalg skulle sørge for. Der er næsten ingen grænser for utroværdigheden af boligforliget og de kønne, men hykleriske ord, forligspartierne har omgivet det med.

For det syvende. Den effektive rente af obligationer var på 12½ pct., da septemberforliget blev indgået sidste år. Forligspartierne foregav nu at ville arbejde for at nedsætte renteniveauet. Hvad er der sket siden? Det modsatte. Den effektive rente af obligationer er i tiden siden septemberforliget steget og er i dag på ca. 16 pct. Hvad agter man at gøre ved det?

For det ottende. Den 16. alm. vurdering i april 1977 vil vise, at værdistigninger af jord og fast ejendom fra den 15. alm. vurdering i 1973 til vurderingen i 1977 vil beløbe sig til 280 milliarder kr. Vi ved, at disse værdistigninger yderligere uddyber de sociale skævheder i samfundet, at værdistigningerne i stor udstrækning bliver belånt og vil forøge valutaunderskuddet. I boligforliget af 1974 står der, at man vil begrænse interessen for gældsstiftelse i fast ejendom. Hvornår begynder forligspartierne og regeringen at interessere sig for denne side af sagen?

Jeg kunne komme med adskilligt mere til belysning af den boligpolitiske situation, men jeg skal lade dette være nok i første omgang. Jeg venter spændt på, hvilke oplysninger boligministeren kan give folketingsmedlemmerne om boligbyggeriet og beskæftigelsen i den kommende tid, om huslejudviklingen, og hvilke love og foranstaltninger boligministeren vil komme med, inden det hele ender i en stor bolig- og byggekrisse.

**Boligministeren (Helge Nielsen):**

Hr. Kaj Hansen har med denne forespørgsel lagt op til en debat om en række centrale spørgsmål inden for bygge- og boligsektoren.

Først udsigterne for boligbyggeriet. I løbet af de første 8 måneder af 1976 er der i alt påbegyndt byggeri af knap 25.000 boliger. Ved udgangen af august udgjorde det samlede antal lejligheder under opførelse knap 37.000. Til sammenligning kan nævnes, at der ved udgangen af august 1975 var påbegyndt under 20.000 lejligheder, og antallet af lejligheder

under opførelse udgjorde godt 35.000, hvilket altså er lidt mindre end i år.

I løbet af de første 8 måneder af 1976 er der påbegyndt 3.800 lejligheder med offentlig støtte; på grundlag af de tilsagn om støtte, der er givet fra staten og boligselskabernes landsbyggefond, kan det skønnes, at det samlede antal påbegyndte lejligheder i det almennyttige nybyggeri, hvilket stort set svarer til det offentligt støttede byggeri, i de sidste 4 måneder af 1976 vil udgøre omkring 2.000. For hele 1976 kan det derfor skønnes at der i alt vil blive tale om påbegyndt byggeri af omkring 6.000 lejligheder i almennyttigt byggeri.

Dette niveau for det almennyttige byggeri er utilfredsstillende ud fra den målsætning, der indgik i boligforliget af 1974. I de drøftelser, der i øjeblikket føres mellem boligforligspartierne, indgår derfor også forslag, der kan øge dette byggeris omfang. Jeg skal nærmere omtale dette spørgsmål senere.

Byggeriet af flerfamiliehuse uden offentlig støtte har i de sidste år ligget på et meget lavt niveau. Hovedparten af dette byggeri sker nu med salg af ejerlejligheder for øje. Egentligt privat udlejningsbyggeri er efterhånden af ringe omfang. Fra januar til august er der i alt kun påbegyndt 1.200 lejligheder i flerfamiliehuse uden offentlig støtte. Det samlede påbegyndte byggeri vil i 1976 som helhed nok ikke overstige 2.000 lejligheder.

Den største usikkerhed med hensyn til skøn over udviklingen i boligbyggeriet i årets sidste del knytter sig til udviklingen i byggeriet af enfamiliehuse uden offentlig støtte. I de første 8 måneder af året blev der i alt påbegyndt knap 20.000 enfamiliehuse uden offentlig støtte. Halvdelen af disse påbegyndelser skete i første kvartal. Det skyldes nok, at planlagt byggeri er blevet fremskyndet i begyndelsen af året for at udnytte den midlertidige momsudsættelse, der gjaldt til udgangen af februar 1976, og de gunstige realkreditlån, der kunne opnås ved byggeri, der var påbegyndt inden kvartalets udgang.

Oplysninger om boligbyggeri i september foreligger endnu ikke. På grundlag af en undersøgelse af byggeaktiviteten i en række kommuner kan det imidlertid skønnes, at antallet af påbegyndte enfamiliehuse kun har været lidt lavere end det månedlige gennemsnit i den øvrige del af andet og tredje kvartal. Det vil altså sige, at det forhold, at de nye regler om for-